

потоків; морський суховантажний транспорт. Інфраструктура авіаційного, швидкісного залізничного, морського і автомобільного транспорту повинна розташовуватися в центральних містах мегарегіонів, паралельно обслуговуючи і усередині мегарегіонні перевезення, але вже по інших транспортних коридорам, інфраструктура яких може бути об'єднана для зручності пересадки пасажирів в єдині трансвокзали. Прискорене включення економіки України в процес глобалізації не можливо без формування мегарегіонів з новою інфраструктурою. Складаються в мегарегіон міста на Півдні України (Одеса, Миколаїв, Херсон); на Сході (Запоріжжя, Дніпро, Харків, Донецьк); окремо виділяється мегаполіс Київ, але усім бракує стагнації інфраструктури.

УДК 338.47

**ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ ПРИСКОРОНОГО РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ
ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

**INCREASING THE COMPETITIVENESS OF ENTERPRISES IN THE
CONDITIONS OF ACCELERATED DEVELOPMENT OF
INTERNATIONAL TRANSPORT INFRASTRUCTURE**

докт. екон. наук О.О. Євсєєва

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D. Sc. (Econ.) O.A. Ievsieieva

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

В умовах глобалізації світового господарства, трансформації економічної кон'юнктури, зростання потреб населення і господарюючих суб'єктів у транспортних послугах все більшу актуальність набуває пошук вирішення завдання підвищення конкурентоспроможності підприємств у контексті розвитку міжнародної транспортної інфраструктури [1, с. 29]. Рівень конкурентоспроможності підприємства показує, наскільки успішно транспортне підприємство функціонує на ринку, яка ефективність його діяльності.

Транспортна система представляє одну з найбільш значущих складових глобального інфраструктурно-економічного середовища України [2, с. 50]. Сучасна міжнародна транспортна інфраструктура України має бути об'єктивно проаналізована і оцінена на предмет потреб, що висувуються до

неї імперативами світового розвитку. Першочергово важливим є проведення аналізу конкурентоспроможності транспортних компаній України, що дозволить виявити напрями їх модернізації, а також підвищення конкурентоспроможності підприємств.

В ході проведеного дослідження нами було виявлено домінуючі тенденції розвитку міжнародного ринку транспортних послуг на прикладі надання автотранспортних послуг (монополізація і протекціонізм; структурні диспропорції, виражені в переважанні європейських транспортних компаній на міжнародному ринку автотранспорту; переважання приватних транспортних компаній), що дозволило визначити загальний вектор вдосконалення ринку транспортних послуг в умовах сучасного етапу інтернаціоналізації світових господарських зв'язків.

В процесі дослідження нами було виявлено, що актуальними напрямками розвитку міжнародного ринку послуг підприємств автомобільного транспорту України є: 1) подолання протекціоністської спрямованості політики більшості країн світу щодо автотранспортних підприємств України. Зниження тарифних і нетарифних обмежень у цій сфері; 2) посилення міжнародної інтеграції автотранспортних компаній для акумулювання великого обсягу фінансових коштів, що є імперативом впровадження інновацій; надання транспортних послуг більш високої якості за нижчою вартістю; 3) просування антимонопольної політики на міжнародному ринку послуг підприємств автотранспорту та стимулювання сумлінної конкуренції; 4) впровадження уніфікації, стандартизації та системоутворення на міжнародному ринку послуг підприємств автотранспорту України.

Нами був розроблений методичний інструментарій оцінки економічного стану підприємства автотранспорту в умовах прискореного розвитку міжнародної транспортної інфраструктури на конкурентоспроможність транспортних підприємств. Існує залежність між розвитком міжнародної транспортної інфраструктури та конкурентоспроможністю автотранспортних підприємств України. Методика оцінки конкурентоспроможності підприємств на основі оцінки їх фінансового стану нами була адаптована до особливостей транспортного ринку, а також прив'язана до міжнародної транспортної інфраструктури.

У розробленій методиці запроваджено регресійний аналіз для виявлення залежності між рівнем розвитку міжнародної транспортної інфраструктури та конкурентоспроможністю транспортних підприємств, виявляється ступінь кореляції зазначених показників, і на цій основі, – складаються рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності транспортних підприємств. У нашій методиці вектор спрямованості всіх показників однаковий. Іншими словами, більш високі значення показників свідчать про кращий економічний стан організації, більш низькі значення показників, навпаки, свідчать про погіршення економічного стану. Основними перевагами

розробленої методики є: комплексність і багатовимірність аналізу економічного стану організації; співставність даних і можливість порівняння показників різних організацій, так як для економічного аналізу використовується стандартизована фінансова (бухгалтерська) звітність; можливість виявлення динаміки розвитку економічного стану аналізованої організації; на основі результатів аналізу можливо більш ефективно прийняття управлінських рішень організацією; алгоритм обчислень є гнучким, забезпечує реалізацію можливостей математичного моделювання економічного становища організації; економічна оцінка забезпечує виявлення відхилень показників виробничо-господарської діяльності організації та дозволяє вжити відповідних заходів для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

[1] Євсєєва О.О. Основи економіки транспорту : Конспект лекцій. – Харків : УкрДАЗТ, 2011. – 82 с.

[2] Євсєєва О.О. Аналіз наявних проблем і тенденцій розвитку залізничного транспорту України / О.О. Євсєєва // Materials of the XII International scientific and practical conference, [«Science and civilization», – 2016] (30 January – 07 February 2016) on Economic science. – Volume 5. Economic science. – Sheffield : Science and education LTD, 2016. – S. 49–51.

УДК 338.2

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ ДО
МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**FEATURES OF THE APPLICATION OF A COGNITIVE APPROACH
TO MODELING DEVELOPMENT OF SCIENCE IN UKRAINE IN THE
CONDITIONS OF GLOBALIZATION**

*докт. екон. наук М.О. Кизим¹, канд. екон. наук О.І. Решетняк¹,
канд. екон. наук О.В. Лелюк¹*

¹Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (м. Харків)

*D. Sc. (Econ.) M. O. Kyzym¹, PhD (Econ.) O. I. Reshetnyak¹,
PhD (Econ.) O. V. Lelyuk¹,*

¹Research Centre of Industrial Problems of Development of NAS of Ukraine (Kharkiv)

Розвиток сучасної цивілізації безпосередньо пов'язаний з глобалізаційними процесами, які передбачають посилення інтеграційних зв'язків між регіонами та країнами світу. Посилення інтеграційних зв'язків між окремими учасниками процесу глобалізації трансформують і значення розвитку науки. З одного боку значення наукових знань щороку суттєво